

זמני כניסת ויציאת השבת לפי אופק ירושלים ומעלה אדומים:

הדלקת נרות 16:04

צאת השבת 17:15

ר"ת 17:47

שיר ליום השבת

אחי יוסף עשו חשבון נפש והגיעו למסקנה שהצער הנגרם להם בארמון פרעה הוא מפני שלפני עשרים ושתיים שנה ציערו את אחיהם יוסף.

"כי אין שכחה לפני כסא כבודך". לפני הקב"ה אין שכחה, גם אם האדם שכתה על כל פעולה שאדם עושה - יקבל עליה שכר או עונש, גם אם לא מיד - אז לאחר זמן. ומרובה מידה טובה ממידת פורענות פי כמה וכמה.

הגאון רבי יחיאל מיכל שטרן רבה של שכונת עזרת תורה בירושלים ומחשובי פוסקי ההלכה, חלה במחלה קשה ומצבו הוגדר כקשה. המחלה התגלתה אצלו במעי הגס ר"ל, והרופאים היו פסימיים בדבר ריפוי.

שלושה רופאים בכירים קבעו שעליו לעבור ניתוח סבוך, שישנה לחלוטין את איכות חייו, בשל הצורך לכרות את האיבר הנגוע.

הרב ראה בדבר אסון, כי לא ראה את עצמו מנהל חיים תקינים לאחר הניתוח. מאידך, היתה חובה מוחלטת לעבור את הניתוח להצלת חייו.

בחוסר ברירה קבע תור לניתוח, כשהוא חושש מאד מהתוצאות. בליל שבת שלפני הניתוח, חלם חלום מפתיע, בו הופיע אדם שאותו ראה לאחרונה 42 שנה קודם לכן. באותם ימים, לפני 42 שנה, היה נוהג הרב ללכת לבקר קשישים גלמודים בבתי אבות. באחד הימים הבחין בקשיש שיושב וכולו אומר כאב. הוא הציג את עזרתו והקשיש סיפר שמזה מספר ימים לא התרוקן, וכל גופו כואב בשל כך. ניגש הרב מיד לאחות שהיתה במקום ואמר לה, "יושב אצלכם אדם שמזה מספר ימים לא התפנה ואתם לא עושים דבר בנושא?"

היא השיבה שמדובר בבעיה סבוכה, שרק בבית חולים ניתן לטפל בה והדבר כרוך בעלות כספית. "הבעיה היא שילדיו טוענים כי על בית האבות לדאוג לו - ואם יש צורך, גם לממן את הטיפול בבית החולים; והנהלת בית האבות מסרבת".

הזמין הרב אמבולנס ולקח את הזקן לבית החולים שם טיפלו בו, ולמחרת החזירוהו לבית האבות. כשיצא הרב מהמחלקה נזף בו הרופא על ההזנחה ב'אבא'.

"עוד יום אחד היית ממתין - ולבו היה נפגע. הוא היה נפטר!" אמר הרופא בחומרה. כיון שחשש הרב לחילול ה', הסביר לו שבא בהתנדבות ומדובר באדם זר בעבורו. באותם ימים היה הרב אברך כולל, וקיבל מלגה של 500 לירות לחודש. האמבולנס והטיפול הרפואי עלו 300 לירות. פנה הרב להנהלת בית האבות ושאל מי בני משפחתו של הקשיש. התברר לו שמדובר באדם מכובד, אב למשפחה ידועה.

פנה לילדיו וסיפר להם מה שאירע, וביקש החזר על ההוצאות שהיו לו. הם טענו, שאינם מבינים מדוע התערב בדבר שאינו מעניינם, לדעתם תפקיד בית האבות הוא לדאוג לטיפול הרפואי ולכן אינם סבורים שעליהם לממן את ההתנדבות שלו. השיב להם הרב שאין כל בעיה, וספג את העלויות על חשבון מחיית משפחתו.

חלפו מספר שבועות. בכל פעם שהרב שטרן היה מבקר את הקשיש - הודה לו הלה מעומק לבו על החסד שעשה עימו. באחד מהביקורים, הבחין הרב שטרן ששוב הוא כאוב. התברר כי הבעיה חזרה על עצמו, כמו גם הוויכוח של הילדים. הזמין הרב שטרן שוב אמבולנס, דאג לטיפול בזקן ושילם את כל ההוצאות. הדבר חזר על עצמו 5-6 פעמים, ואז החליטו הבנים לטפל באביהם כנדרש.

חלפו 42 שנה, והנה האיש מופיע בחלומו של הרב ואומר לו: "נודעה לי הצרה בה אתה מצוי בימים אלה. באיתי בפני בית דין של מעלה ואמרתי להם: 'איך יתכן שאדם שעשה עימי חסד של אמת והיטיב עימי - ינזק באותו איבר?!'

בית דין של מעלה הכירו בצדקת טענתך, ובאתי לבשר לך שתיכנס לניתוח ותצא ממנו מבלי שחיך ישתנו לרעה!"

הרב התעורר. זכר את החלום ואת האיש, הבין שהניתוח יצלח, ושלווה ירדה עליו. ילדיו שבאו אליו לסעודת הבוקר בשבת, מצאו אבא שונה לחלוטין, הוא היה רגוע, שר זמירות שבת ושמחת השבת ניכרה על פניו. הם שאלו אותו מה ארע, והוא סיפר להם אודות החלום. הוא ציין באוזניהם שזה הפירוש של הנאמר "וזכר כל הנשכחות". גם מעשה חסד שנשכח מהאדם הקב"ה משלם עבורו. גם אם אדם אינו רואה את התמורה מיד - הרי שבבוא העת, הוא יקבל את השכר.

הניתוח עבר בהצלחה, ושלושת הרופאים הודו פה אחד כי ארע לו נס!

מאורה של הפרשה

"שבע פרות יפות מראה ובריאות בשר ותרעינה באחו"

אומר הקב"ה: 'לא מצאת כלי המחזיק ברכה לישראל אלא השלום'. כשיש שלום יש ברכה ושובע בעולם, כנאמר "השם גבולך שלום חלב חיטים ישיבעך" (תהילים)

זה שאמר הכתוב: מתי עולות מן היאור "פרות יפות מראה ובריאות בשר", כאשר "ותרעינה באחו" כאשר יש אהבה ואחוה שלום ורעות, אזי הברכה מצויה.

אבל אם "והנה שבע פרות אחרות עולות" פרות אחרות שלא מתנהגות באחדות אלא מראות פנים של אחרות, ניכור וזרות זו לזו, אזי "רעות מראה ודקות בשר" - יש עניות ואין ברכה.

"והם לא ידעו כי שומע יוסף כי המליץ בינותם"

'בשביל ששמע יוסף עשרה פעמים שאומרים על יעקב אביו "עבדך", נענש והורידו לו עשר שנים מחייו ונפטר בגיל מאה ועשר, ולא בגיל מאה עשרים'.

וקשה, הלא בפרשיות נאמר רק חמש פעמים "עבדך"? ביאר **רבי דוד לוריא מביחאו זצ"ל**, שהיה "מליץ בינותם" שהיה מתרגם ליוסף מה שהאחים אמרו לשפה המצרית.

יוסף הבין גם את לשונם של האחים ורק עשה עצמו כלא מבין, נמצא שבפועל שמע עשרה פעמים "עבדך" על אביו.

"על דבר הכסף השב... בתחילה אנחנו מובאים להתגולל"

השאלה הראשונה ששואלים אדם כשבא לפני בית דין של מעלה: נשאת ונתת באמונה?

מן הכתוב "על דבר הכסף... בתחילה" לומד **הגר"א** שהדבר הראשון שנשאלים עליו הוא על ענייני הכסף והמשא ומתן.

אמרו חז"ל שעל גזל חוזר האדם בגלגול. שהקב"ה מחזיר את הנפטר שוב לעולם הזה בשביל להחזיר איזה חוב שחייב למישהו או שגזלו.

"על דבר הכסף... אנחנו מובאים להתגולל" להתגלגל בגלגול. "ולקחת אותנו לעבדים" שאדם החוזר בגלגול להחזיר חוב, נהיה עבד להחזיר החוב לבעל חובו, או לבניו אחריו.

ופעמים חוזר האדם ח"ו בגלגול של חמור, ועל ידי שעובד עבודה מאומצת שעושה לבעל חובו, מתקן את עונו. וזה שאמר "ואת חמורינו" שלפעמים התיקון הוא שמתגלגל בחמור.

רק ימנה אן טיפשי
אינה ימנה אן ימנה...

האקוה ליל כערדיקן: מה ימנה
כשהיינו צויה? שאלן זאן רבשי!

נא לשמור על קדושת הגיליון. אין לעיין בזמן התפילה וקריאת התורה

הצלחה ברו"ג: נעה שלו. מש' יונה. מש' ג'יבלי. מש' נדף. מש' לוי. מרים בת יעקב **זשיק:** מרים עפרה בת מלכה חיה וחגי עמרם בן פנינה. אפרת בת גילה ונתנאל בן ברוריה **רפ"ש:** תהילה בת שונמית. אפרת ביתיה בת צביה. מיכל חיה בת רחל. חיים דניאל בן שולה משה מרדכי בן עדנה סולטן ובני ביתו. שלמה בן רינה. דוד בן רעות **זנוב הגון:** אורית יהודית, יעקב משה, יוסף והדס בני מרים דבורה פנינה. אביטל גאולה בת אירן. אורה שרה בת אסתר שרה בת אילה. **לע"ב:** הגר"ע יוסף בן גורניה זצ"ל. יחזקאל בן סמרה ז"ל. מרדכי בן ביסקה ז"ל שמואל בן חנה נוסרת ז"ל. ברוך נאג"י בן געימה ז"ל. מלכה בת רבקה ז"ל. חילוה בת מרים ז"ל

בברכת שבת שלום
ביום שישי הבעל"ט צום עשרה בטבת
עריכה: משפחת שמעיה
לע"נ אבינו הר"ר אילן סבב בן סניורה ז"ל

פטירת הצדיקים
ה' בטבת - ר' אברהם שרים. ר' אברהם דוד מסדינורא
ו' בטבת - ר' יחזקאל משינווא. ר' רחמים חיים דוד
ט' בטבת - ר' חיים שור אשכנזי 'תורת חיים'
' בטבת - עזרא הסופר. ר' נתן מברסלב
י"א בטבת - ר' שלמה איגר ג'ליון מהרש"א. ר' יהושע ציון

עצם הרצון נחשב למעשה

אם אדם רוצה לעשות מעשה טוב, ומסיבות כלשהן אין הדבר עולה בידו - עצם הרצון נחשב לו כאילו עשה.

על מעשה טוב, שעשה אברהם אבינו ע"ה, מובא בספרים הקדושים עוד למעלה מזה:

בהכנסת האורחים שעשה אברהם עם המלאכים - הרצון היה העיקר!

אברהם אבינו מסמל את מידת החסד.

אברהם אבינו לא רק עסק בגמילות חסדים תדיר, באופן מושלם, אלא היה תר ומחפש אחר הזדמנות לקיים את המצווה הגדולה הזו. על כן נאמר "חסד לאברהם".

עם זאת, בתורה מצוין בהבלטה מעשה ספציפי של חסד, והוא: הכנסת האורחים שעשה עם המלאכים.

אברהם אבינו ישב בפתח האוהל, ביום השלישי למילתו, וחיכה בכיליון עיניים לאורחים, שיוכל להיטיב עימם ולקיים מצוות הכנסת אורחים.

לפתע "וישא עיניו וירא והנה שלושה אנשים נצבים עליו". הם נדמו לו כערבים עובדי עבודה זרה, ובכל זאת רץ אברהם אבינו לקראתם - על אף היותו זקן וחולה - ואירח אותם בכבוד גדול.

הוא הפציר בהם להישאר ולהתארח אצלו.

תחילה נתן להם מים כדי שירחצו רגליהם, מאחר שהיה סבור שהם ערבים המשתחוים לעפר רגליהם, והקפיד שלא לחילה להכניס עבודה זרה לביתו.

אברהם אבינו מיהר אל שרה, לבקש ממנה שתאפה עוגות משובחות עבור האורחים.

הוא שחט עבורם שלושה פרים (!) כדי להכין להם את המזון המשובח ביותר - לשונות בחרדל. אברהם אבינו בעצמו הגיש להם את האוכל, ועמד לשמשם.

לאמיתו של דבר, כל המאמצים הגדולים הללו נעשו כביכול לשווא, שהרי האורחים-הערבים היו מלאכים, לא אכלו ולא שתו מהתקרובת שהגיש להם אברהם אבינו.

לכאורה, היה כאן רצון טוב של אברהם, אך לא היה מעשה, שהרי לא היתה הכנסת אורחים אמיתית.

על אף זאת, מעשה הכנסת האורחים הזה מתואר באריכות בתורה, וזכויות רבות יש לעם ישראל בגינו.

יכולים אנו ללמוד מכאן, עד כמה חשוב הרצון הטוב, גם אם בפועל שום דבר לא מתרחש בעטיו.

וכך כותב רבי צדוק מלובלין זצ"ל:

'ורק לכבודו הוכרחו להיות כאוכלים, ואין בזה אלא המחשבה והרצון הטוב של אברהם אבינו ע"ה, להודיע שזה העיקר מכל המעשים בהשתדלות ועבודת האדם, שלא להשגיח על גמר מעשה וכו', ועל זה נאמר "ולך ה' חסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו", שזה לה' ית' ברוב רחמיו, הנותן שכר גם בעד המעשה לבד, כאילו האדם הפועל.

ונכתב הסיפור (של אברהם אבינו) בתורה, להודיענו שהעיקר מה שה' ית' דורש מאתנו הוא החשק והרצון, בפ"ך ובלב"ך, וגמר המעשה יגמור ה' ית' שיהיה לטוב' (דברי סופרים)

אם כן, השלב הראשון בהתקדמות הוא: הרצון. הרצון אינו מצריך מאמץ מיוחד, אבל הוא הצעד הקטן וההכרחי לכל מעשה גדול!

מעשה מרגש שארע בין ראובן - בעל קייטרינג מירושלים, לבין שמעון, שהיה בעל השחמה - הובא לדין תורה:

שמעון הזמין מראובן שלש מאות מנות לשמחה שעמד לערוך. סמוך לזמן האירוע הביא ראובן לאולם את האוכל המוזמן. לפתע הבחין בילד עם סל ביד, שעומד ובוכה בפתח המטבח. שאלו לסיבת בכיו, והילד סיפר:

"אמא שלי שלחה אותי לכאן, כדי לקחת אוכל ממנה שנשאר מהאירוע שהיה כאן הבוקר. כשנכנסתי למטבח, ראה אותי עובד הניקיון הערבי, ושלח אותי החוצה".

נכמרו רחמיו של ראובן. הוא לא חשב פעמיים, ומיד הכניס לסלו של הילד עשר מנות מכובדות.

השמחה הסתיימה, וראובן ושמעון ישבו לערוך את החשבון.

ראובן גולל בפני שמעון את המעשה שהתרחש עם הילד העני, והפטיר בחיך, "אחייב אותך רק במאתיים ותשעים מנות".

"יקירי, אני משלם לך עבור שלוש מאות מנות", הודיע שמעון בנחרצות, "זכות המצווה שייכת לי! כבודו אינו יכול לעשות 'מסחר' במנות שאני הזמנתי... אך גם בעל הקייטרינג אינו מוותר, ומתעקש לקבל שכר רק עבור מאתיים ותשעים מנות.

וכך המשיכו להתווכח, ובשמים מתרגשים 'אשריכם ישראל. אשריכם שאלו הם דיני התורה שלכם!'.
ונשאלת השאלה: עם מי הדין?

תשובתו של הרב יצחק זילברשטיין שליט"א:

כל עוד המזון במטבח, הוא עדיין שייך לבעל הקייטרינג, והוא אחראי על המזון. אם למשל המזון יתקלקל, הרי זה באחריותו של בעל הקייטרינג, ואילו בעל השמחה אינו מעוניין לזכות במזון כל עוד הוא במטבח, כי אז אינו יכול לשמור עליו.

מלאכת בעל הקייטרינג מסתיימת כאשר הוא מניח את המזון על השולחנות, כשציבור המוזמנים מוכן לסעוד.

ולכן, אם בעל הקייטרינג נטל את המנות מהמטבח, הרי משל עצמו נטל. ואילו היה נוטל בעל הקייטרינג את המנות לאחר שכבר הוגשו לשולחן, הרי שכבר זכה בהם בעל השמחה, והמצווה שייכת לו, ואז היה משלם עבור שלוש מאות מנות.

במקרה זה נראה שראובן בעל הקייטרינג זכה במצוה, ושמעון בעל השמחה ישלם עבור מאתיים ותשעים מנות בלבד.

"ויהי מקץ שנתיים ימים"

לפני ביאת הקץ, כשהקב"ה ירצה להביא את העולם על תיקונו, הכל יתקדם בשלבים מהירים, הזמן יחלוף מהר. אנשים יסגרו ויפקחו עיניים ויראו שהנה עוד שבוע חלף, עוד חודש ועוד שנה. זהו: "ויהי מקץ" - לפני שיבוא הקץ, "שנתיים - ימים", זמן של שנתיים יחלוף מהר כמו כמה ימים.
(לחזרת בנועם ה')

אל תאמר את היותך אל
חייך כל כך חסר, כי אל
זהו יגיע לך תפינה
פניו לראובן את ההיחול.

שכינה ביניהם | הרב נחום דיאמנט

טקטיקה בתקשורת!

מיעקב אבינו ע"ה, נלמד איך יוצרים תקשורת נכונה:

לאחר עשרים שנות מגורים של יעקב אבינו בבית חמוי לבן הארמי, הוא קיבל נבואה מהקב"ה "שוב אל ארץ אבותיך", היחס שבין יעקב לנשותיו רחל ולאה מפורסם. רחל ולאה בקואליציה של יעקב, וכמובן שלא מצודדות לצד אביהן. מיום נישואיהן הן יודעות כי יגיע היום בו יארוזו את הפקלאות ויטוּסו לארץ ישראל. לא רק שזה מקובל עליהן, אלא זה רצונן. "נוכריות נחשבנו לו (לאבינו) ויאכל גם אכל את כספנו", וסביר להניח כי ברגע שיעקב יאמר להן כי הגיע הזמן לחזור לארץ אבותיו הן תשמחנה על כך מאד. אם כן כאשר מקבל יעקב את המסר השמימי לעזוב את בית לבן, לכאורה עליו לקרוא לרחל ולאה ולומר: "הגיע הטלפון המיוחל, אנו מתקפלים. נא לארוז מזוודות, מחר בהשכמה ממריאים".

מה עשה יעקב אבינו?

קרא לרחל ולאה לבוא לשדה, ונתן להן נאום - תשעה פסוקים! הוא פותח ומספר להן: אתן ידעתן, את אשר עבדתי את אביכן, ויחליף את משכורתי עשרת מונים... רק בסוף הוא אומר להן כי ה' נגלה אליו בחלום הלילה ואמר לו "שוב אל ארץ אבותיך".

בשביל מה כל הסיפור הזה? מה העניין בתיאור השתלשלות העניינים?

כי אבינו יעקב ידע, שעם כל הרצון שלהן להיפטר מהבית הנורא של לבן, לא קל לעזוב מקום שרגילים אליו עשרות שנים. לא קל להיפרד מאבא גם אם הוא לא האבא הכי רצוי.

התורה הקדושה לימדה אותנו מרגישותו של יעקב ומצורת התקשורת שלו, שלא "לירות" במכה אחת, אלא לאט-לאט. מתחילים מסביב, עד שמגיעים אל הנקודה. לררך ולררך רק בסוף לומר את המילה הקשה.

כך יוצרים תקשורת בין בני אדם, כך מביאים את הזולת לקבל את הדברים בצורה טובה.